

Nr 2159

av herr Wennerfors m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973:185 med förslag till brandlag m. m.

Samhällsorganisationen av räddningstjänst, brandförsvaret och katastrofberedskap har varit föremål för offentlig debatt och ingående utredningsarbete. Miljöpolitiska och tekniska, ekonomiska och administrativa åtgärder har därvid diskuterats för att bl. a. öka insatsberedskaperna och göra räddningstjänsten i vidaste bemärkelse - mera effektiv och rationell. Mot denna bakgrund är förslagen i propositionen 1973:185 till brandlag m. m. ytterst välmotiverade. Det finns dock anledning att främst från principiella utgångspunkter - ifrågasätta den kompetenssplittring som de olika huvudmannaskaperna inom räddningstjänsten, även fortsättningsvis, innebär. Kommunerna ges, enligt nu föreslagen brandlag, ansvar för brandförsvaret och bl. a. insatser vid oljeskador, översvämningar etc. Samtidigt kvarstår ansvaret för sjöräddningen främst hos tullverket, och ansvaret för fjällräddningen främst hos polisen. Även om ledningsgrupper skall samordna insatser som gäller flera kompetensområden synes det oss angeläget att papeka bristen på samordning inom hela räddningstjänstkomplexet. Vi kan dock med några väsentliga undantag biträda förslaget till ny brandlag.

Från våra utgångspunkter är det en huvudfråga att brandförsvaret organiseras och ledes av människor med förankring i de lokala förhållandena och med kunskap om bygd och människor. Avskaffandet av länsbrandinspektörsorganisationen, som enligt vår mening innebär en betydande centralisering, bör avslås. Omorganisationen är icke sakligt motiverad och medför mindre effekt och blir mer kostnadskrävande. En enhällig riksdag avisade 1970 ett motsvarande förslag och inga erfarenheter från den senaste treårsperioden ger anledning till annat ställningstagande nu. För den centrala tillsynsmyndigheten synes det, vilket nära 30 års erfarenhet klart utvisar, vara av oskattbart värde att ha tillgång till de kontakt- och informationsorgan som länsbrandinspektörerna utgör. Genom dem kan den centrala myndigheten hållas a jour med betydelsefulla organisatoriska och brandtekniska problem på lokalt och regionalt plan. Vi tror inte att detta later sig göras - enligt propositionens förslag

med centralt placerade tjänstemän. Behovet av lokal och regional överblick understrykes ytterligare enligt vår mening av tillkomsten av den nya räddningstjänstorganisationen. Vi menar därutöver, att länsbrandinspektörerna genom sin stora kunskap om länens olika förhållanden, på ett verkningfullt sätt kan medverka vid tillkomsten av de nya brandordningar som inom snar framtid kommer att upprättas över hela landet.

Det i propositionen framförda "jäv-argumentet" avvisades bestämt av riksdagen 1970 och bör lika bestämt avvisas nu. Det är ett typiskt nödargument. Jävsfrågan har under de senaste 30 åren icke gett anledning till kritik och några konkreta fall av "jävsmissbruk" har icke konstaterats. Som grund för organisatoriska förändringar av det genomgripande slag som departementschefen nu förordar kan jävsreglerna icke användas. Från sakliga utgångspunkter kan det dessutom ifragasättas om det kan vara rimligt att begränsa den brandtekniska sakkunskapen på regionalt plan i ett läge då efterfrågan på experter snabbt ökar. Räddningstjänstens snabbt ökande betydelse borde i stället leda till slutsatsen att behovet av regionalt placerade experter på det brandtekniska området ökar. Till alla dessa argument mot ett avskaffande av länsbrandinspektionen bör fogas att en dominerande grupp av remissinstanserna - bl. a. 19 av länsstyrelserna - avvisat förslaget.

Vi kan inte biträda en organisationsförändring av brandförsvaret som från brandförsvarets utgångspunkter kan anses vara en försvagning, som innebär långt gäende centralisering, som av en enhällig riksdag avvisades år 1970 och som avstyrkts av huvuddelen av remissinstanserna.

I fråga om utbildningen vid statens brandskola instämmer vi i de synpunkter som framförts av statens brandskola i yttrande till civildepartementet i augusti 1973. Där framhålles att det är av största vikt att brandskolan omgående får en tills vidare provisorisk lösning i Hägernäs i Täby. Det synes oss anmärkningsvärt att departementschefen icke accepterat de förslag som i skrivelsen framförts. Där markeras också stor oro inför perspektivet att icke kunna komplettera den teoretiska utbildningen med praktisk och man finner det inte försvarligt med ett uppskov i avvaktan på utlokalisering till Rosersberg i slutet på 1970-talet.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställs

att riksdagen avslår förslaget om att länsbrandinspektörsorganisationen skall avskaffas.

Stockholm den 20 november 1973

ALF WENNERFORS (m)

KURT SÖDERSTRÖM (m)

JOHN LUNDBERG (s)

ARNE PERSSON (c)

i Heden

LARS SCHÖTT (m)

ERIK TOBÉ (fp)